

Innspillsmøte BFD 04.10.19 –
«Kompetansesenter for gjeldsrådgiving»
Prosjektleder Trygve Rossebø NAV Trøndelag

NAVs hovedmål er flere i arbeid og færre på trygd. Flere skal klare seg selv uten ytelser fra NAV. Det registreres imidlertid at mange mennesker går rundt med hode fylt av økonomiske bekymringer, og de må ha bistand med disse problemene for å kunne ha fokus på helse, arbeid og sosial og finansiell inklusjon.

Gjeldsrådgiving er som sikkert de fleste er kjent med en tjeneste som ligger under den kommunale delen av NAV.

Tjenesten er forankret i Lov om sosiale tjenester i NAV §17 «Opplysning råd og veiledning» og gjeldsordningsloven § 1-5 «Kommunens plikt til å bistå personer med alvorlige gjeldsproblemer.

NAV har kontor både i små, mellomstore og store kommuner. Og de fleste kontorene tilbys gjeldsrådgiving såfremt dette ikke er blitt sentralisert internt i et tjenesteområde.

Mange kontor erfarer at denne tjenesten er en spesialistoppgave, og ikke alle kontor innehar, eller har mulighet til å opparbeide denne kompetansen. På samme måte som i namsmannsapparatet, handler dette som oftest om et begrenset antall saker pr. år.

For å bistå flere mennesker til å få en forsvarlig saksbehandling av sitt gjeldsproblem har vi under utprøving en modell med et Kompetansesenter for gjeldsrådgiving. Dette har vært finansiert gjennom Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Senteret saksbehandler de tunge og mest krevende gjeldssakene på vegne av kontorene.

Under denne saksbehandlingen er det senteret som har direkte kontakt med debitor i gjeldssaken. Da kan NAV kontoret kan da ha fokus på ev. andre utfordringer personen har.

Dette innebærer en mulighet til å forsterke to typer kompetanse:

- høyne forebyggingskompetansen i NAV-kontoret og
- styrke forhandlingskompetanse i Kompetansesenteret

For lokalkontorene som aktivt bruker senteret frigjøres tid og dette innebærer at det en gis større mulighet til å:

- starte en økonomisk rådgiving før saken har utviklet seg til et gjeldsproblem,
- jobbe mer inngående mot lavinntektsfamilier, og barnefamilier,
- ungdommer, flyktninger og
- bistå arbeidsgivere ift. ansatte med privatøkonomiske utfordringer

Alt dette er godt forebyggende arbeid.

Kompetansesenteret avlaster i to retninger.

- NAV kontoret får som sagt frigjort tid til mer sosialfaglig- og forebyggende arbeid.
- Namsmannsapparatet og rettssystemet får via grundigere og mer gjennomarbeidede forslag, samt identiske og gjenkjennbare dokumentoppsett, bedre mulighet til å fatte sine beslutninger raskere.
- Flere saker løst på lokalnivå innebærer en stor besparelse for namsmannsapparatet og rettssystemet.
- Totalt sett anser vi dette som en stor samfunnsgevinst.

Senteret registrerer tidsbruken på hver sak de behandler. Og gjennom prosjektperioden har vi sett at senteret har fått effektivisert saksbehandlingen og dermed fått redusert tidsbruken pr. sak.

Ved redusert saksbehandlingstid får flere mennesker mulighet til en raskere økonomisk rehabilitering, og mer fokus på arbeid eller aktivitet.

I forhold til samfunnsutviklingen med økt profesjonalisering, robotisering, digitalisering og automatisering mener jeg dette handler om at NAV også profesjonaliseres i møte med de profesjonelle.

Vårt forslag

er at det opprettes X antall Kompetansesenter rundt om i landet. Disse må være identiske med tanke på struktur, arbeidsmetodikk og identisk dokumentoppsett. Utenrettslige forslag som kommer fra et slikt senter må være gjenkjennbart, uansett hvor i landet det kommer fra.

Likeså anser vi det som helt sentralt at disse sentrene er finansiert utenfor kommunene.

Vi håper disse momentene kan tas inn i arbeidet med en ny gjeldsordningslov.

Takk for oppmerksomheten!